

Complexnummer: 516113

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

R.K. kerkcomplex H. Bonifacius

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

516114, 516115, 516116, 516117

Woonplaats

Alphen aan den Rijn

Gemeente

Alphen aan den Rijn

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdoject

Paradijslaan 7, 2405 CC te Alphen aan den Rijn

Complexomschrijving

Inleiding

Complex van de St. Bonifatiuskerk, met Neo-Gotische KRUISBASILIEK, PASTORIE, BIDKAPEL en VERENIGINGSGEBOUW 'St. Jozef' in Traditionalistische trant. De kerk en pastorie zijn in 1885-1886 gebouwd, op het terrein van de boomgaard Het Paradijs, naar ontwerp van de Rotterdamse architect E.J. Margry. De aannemer was A. Moons uit Berkel. De eerste steen is gelegd op 14 april 1885 en op 18 februari 1886 is de kerk ingezegend. In 1939 is tussen de kerk en de pastorie een nieuw tussenlid gebouwd met daarachter de nieuwe sacristie. Het gepolychromeerde Neo-Gotische interieur van de kerk is in de loop der jaren door verschillende kunstenaars tot stand gekomen. In 1891 is de bidkapel van de oude begraafplaats overgebracht naar de huidige locatie en twee jaar later werd het missiekruis geplaatst. Het verenigingsgebouw (St. Jozefzaal) dateert uit 1903. De parochieschool (1911) en het voormalige patronaatsgebouw St. Pancratius (1925) maken deel uit van het kerkelijke complex maar zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Omschrijving

De gebouwen zijn gesitueerd rond een vierkant plein aan de Paradijslaan in het centrum van Alphen aan den Rijn. De hoofdgevel van de kerk (oost) ligt aan de Paradijslaan, het koorgedeelte is naar het westen georiënteerd. De pastorie ligt iets verder terug geroid en is ter hoogte van het zuidtransept via een tussenlid verbonden met de kerk. Het verenigingsgebouw vormt de zuidwand van het plein en grenst met de voorgevel (noord) aan het plein. De begraafplaats met de bidkapel ligt ten noorden van de kerk.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het kerkelijke complex St. Bonifatius is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van de hausse in katholieke Neo-Gotische kerkbouw na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853.

Het kerkelijk complex St. Bonifatius is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde te weten de rijk uitgevoerde neo-gotische bouwstijl van de kerk en pastorie, kenmerkend voor het oeuvre van de architect E.J. Margry en een belangrijke stroming in de ontwikkeling van de jonge Nederlandse bouwkunst.

Het kerkelijke complex St. Bonifatius is beeldbepalend gesitueerd aan de Paradijslaan in het centrum van Alphen aan de Rijn en bezit hoge ensemblewaarde door de situering rond het plein.

De complexonderdelen zijn in hoge mate gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, zowel uit- als inwendig.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 516114

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 januari 2001
Kadaster deel/nr	82995/185

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Alphen aan den Rijn	Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Alphen aan den Rijn	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Alphen aan den Rijn	B			10350

*Omschrijving***

Inleiding

De St. Bonifatiuskerk, een KRUISBASILIEK, is in 1885-1886 gebouwd in Neo-Gotische stijl naar ontwerp van de Rotterdamse architect E.J. Margry. De aannemer was A. Moons uit Berkel. De eerste steen is gelegd op 14 april 1885 en op 18 februari 1886 is de kerk ingezegend. In 1939 is tussen de kerk en de pastorie een nieuw tussenlid gebouwd met daarachter een nieuwe sacristie. Het gepolychromeerde Neo-Gotische INTERIEUR van de kerk is in de loop der jaren door verschillende kunstenaars tot stand gekomen. De terracotta achterwanden van de zij-altaren zijn in de jaren veertig aangebracht door de kunstenaar Wim Harzing.

Omschrijving

Driebeukige kruisbasiliek onder zadeldaken met leien in Maasdekking. Het ingangsportaal bevindt zich in de centrale hoge toren van de asymmetrische hoofdfacade (oost). De toren wordt geflankeerd door twee slanke achtkantige traptorens onder spitsen en door twee ingangsportalen voor de zijbeuken. Links op de hoek staat een achthoekige doopkapel. Het schip van de kerk van vijf traveeën is geleed door steunberen en heeft ter hoogte van het transept twee entreeportalen. Het aansluitende koorgedeelte is twee traveeën diep en heeft een vijfhoekige absis. Op de viering een dakruiter. De spitsen en meerzijdige schilddaken zijn eveneens gedekt met leien in Maasdekking.

De kerk is opgetrokken in bruine baksteen met rondom een iets uitgemetselde plint afgesloten door een waterlijst van rode baksteen. Samengestelde vensters in verschillende formaten met glas-in-loodramen en bakstenen tratering onder spitsbogen. De gevels zijn voorzien van gemetselde muizetandlijsten en natuurstenen decoratieve elementen als sluitstenen, zuilen, rondbogen, lijsten, dekljsten en kruisbloemen. De goot is eveneens uitgevoerd in natuursteen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofd­façade (oost) met op de hoeken van de toren twee zich in drie etappes verjongende steunberen die ter hoogte van dæcht­kantige lantaarn worden bekroond door pinakels. Tussen de pinakels een gemetselde balustrade. Voor de toren een uitgebouwd entree­portaal onder een zadeldakje met een dubbele deur onder een samengesteld spits­boog­vormig bovenlicht. Het portaal is geprofileerd en voorzien van slanke natuurstenen zuiltjes met blad­kapitelen. Boven de entree in de toren een grote samengestelde vensterpartij en daarboven een spits­boog­fries. In de acht­kantige lantaarn driedubbele smalle spits­boog­vormige galmgaten en daarboven de wijzerborden. Aan weerszijden van de hoofd­entree de zijportalen met enkele deuren onder een bovenlicht. In het dak van de acht­kantige doop­kapel een kleine dakkapel met een luikje. In de gevels van het schip (noord en zuid) vijf grote spits­boog­vensters. Het entree­portaal van het noordelijke transept is door twee latere aanbouwen deels aan het zicht onttrokken. De houten dakruiter is voorzien van een driepas. De vensters in de absis worden afgewisseld door steunberen. Aan de zuid­gevel bevinden zich de sacristie en het tussen­lid, dat de verbinding met de pastorie vormt. In de gevels van de onder­kelderde sacristie smalle glas­in­loodramen.

INTERIEUR Het rijk uitgevoerde gepolychromeerde interieur is voorzien van een houten spits­boog­vormig tongewelf dat decoratief is beschilderd. In de absis een straal­gewelf en in het ingang­sportaal en boven de zijbeuken kruis­rib­gewelven. De ronde gemetselde kolommen met natuurstenen blad­kapitelen dragen spits­boog­vormige scheibogen en zijn op de viering als bundelpijlers uitgevoerd. Schijn­triforium met spits­boog­vormige spaar­velden. De bakstenen muren zijn in diverse kleuren beschilderd. De van oorsprong gepleisterde muur­vlakken zijn voorzien van figuratieve schilder­ingen en stempel­motieven.

Tegen de wanden van de zijbeuken de kruis­weg­staties uit de jaren 1911-1913, geschilderd door de kunstenaar Frans Loots. Het tweeklaviers orgel, gemaakt door W. Hilboesen in 1900, de later aangebrachte elektrische tractuur en de orgel­kas zijn niet van waarde uit het oog­punt van monumentenzorg. Het instrument is diverse malen gerestaureerd. De Neo-Gotische preek­stoel is opgebouwd uit een kalk­stenen reliëf op een onderbouw van zwart gepolijst kalk­steen onder een houten baldakijn als klank­bord. Oorspronkelijke hoofd- en zijaltaren (ca. 1890) en in het koor een triomf­kruis. Marmeren doop­vont (1890).

In het schip en transept diverse glas­in­loodramen met figuratieve voor­stellingen uit de jaren twintig en dertig van het atelier Willem Mengelberg. De in­richting van de sacristie dateert uit de bouw­tijd (1939) met onder meer een hoek­fontein in de stijl van de Art Deco. In de kerk is een deel van de oorspronkelijke communie­banken bewaard gebleven. Een triomf­kruis (1889) op de balk boven het hoofd­altaar. Het uur­werk in de toren dateert uit 1897 en is vervaardigd door torenuur­werk­fabriek De Klok (Jos van de Kerkhof) te Aarle Rixtel.

Waardering

De St. Bonifatiuskerk is van algemeen belang vanwege de cultuur­historische waarde als representatief voor­beeld van de hausse in katholieke neo-gotische kerk­bouw na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853.

De St. Bonifatiuskerk met bijbehorend interieur is van algemeen belang vanwege de archi­te­ctuur­historische waarde te weten de rijk uitgevoerde Neo-Gotische bouw­stijl, kenmerkend voor het oeuvre van de architect E.J. Margry en een belangrijke stroming in de ontwikkeling van de jonge Nederlandse bouw­kunst.

De kerk is beeld­bepalend ge­situeerd aan de Paradijs­laan in het centrum van Alphen aan de Rijn en bezit hoge ensemble­waarde door de onderlinge ruimtelijke samen­hang met de overige complex­onderdelen aan het plein.

De kerk is redelijk gaaf in hoofd­vorm, materiaal­gebruik en detaillering, zowel uit- als inwendig.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 516115

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 januari 2001
Kadaster deel/nr	82995/186

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Alphen aan den Rijn	Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Alphen aan den Rijn	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Alphen aan den Rijn	B			10350

*Omschrijving***

Inleiding

De bij de St. Bonifatiuskerk behorende PASTORIE in Traditionalistische bouwtrant met Neo-Renaissance en Neo-Gotische elementen is tegelijk met de kerk in 1885-1886 gebouwd naar ontwerp van de architect E.J. Margry. In 1939 onderging de pastorie een grote verbouwing waarbij de meeste vensters werden voorzien van nieuwe beglazing, de inrichting werd vernieuwd en een serre aan de tuinzijde werd aangebouwd.

Omschrijving

Op vierkante grondslag opgetrokken pastorie van twee bouwlagen onder een zadeldak en afgeknot schilddak met leien in Maasdekking. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen en voorzien van hoeklisenen en een fries met zaagtandlijst; gepleisterde speklagen. De gevels zijn ingedeeld met overwegend T-vensters met glas-in-lood in de bovenlichten onder segmentbogen en siermetselwerk in de boogvelden; natuurstenen lateien en waterdorpels. In de voorgevel (oost) een asymmetrisch geplaatst (links) risaliet met tuitgevel met op de begane grond en de verdieping twee naast elkaar geplaatste vensters onder één segmentboog en in de top twee ronde blinde nissen aan weerszijden van een samengesteld venster onder een rondboogvormige strek; het venster heeft roedentracering in Neo-Gotische stijl overeenkomstig de vensters van de naburige kerk. Rechts van de risaliet drie vensterassen en een smal terugliggende deel met één vensteras. Uiterst links is de entreepartij in een portiek met hoekkolom onder een balkon met ijzeren balkonhekje met krulwerk, ook bij de bordestrap een smeedijzeren hek waarin gotische vierpassen zijn verwerkt. De entree wordt gevormd door de oorspronkelijke paneeldeur onder een getoogd bovenlicht met smeedwerk en daarboven een balkondeur. In de terugliggende travee een tweede ingangspartij aan een stoep.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Rechts in de achtergevel een, minder rijk gedecoreerde, tuitgevel identiek aan de voorgevel en glas-in-lood bovenlichten er glasdeuren in de serre uit 1939.

Waardering

De pastorie van St. Bonifatiuskerk is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van de hausse in katholieke Neo-Gotische kerkbouw na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853.

De pastorie is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde te weten de Traditionalistische bouwstijl met Neo-Renaissance en Neo-Gotische elementen, kenmerkend voor het oeuvre van de architect E.J. Margry.

De pastorie is beeldbepalend gesitueerd aan de Paradijslaan in het centrum van Alphen aan de Rijn en bezit hoge ensemblewaarde door de onderlinge ruimtelijke samenhang met de overige complexonderdelen aan het plein.

De pastorie is in hoge mate gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

Monumentnummer*: 516116

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 januari 2001
Kadaster deel/nr	82995/181

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Alphen aan den Rijn	Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Alphen aan den Rijn	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Alphen aan den Rijn	B			10350

*Omschrijving***

Inleiding

Het VERENIGINGSGEBOUW, "St. Jozef", is 'met het oog op de behoefte der jongelieden' in 1903 gebouwd in Nieuwe Historiserende trant. De grote rondboogvensters in de westgevel zijn recentelijk vernieuwd.

Omschrijving

Pand van één bouwlaag op rechthoekige plattegrond, opgetrokken in rode baksteen onder een samengesteld zadeldak met leidekking. De gevels worden ingedeeld met overwegend vensters met kleine roedenverdeling en afgesloten door een overstekende gootlijst op klossen.

Symmetrische voorgevel (noord) met hoge, in blokken gepleisterde plint. Centraal een hoog opgaand risaliet onder steekkap, geflankeerd door twee plat afgedekte entreeportalen met dubbele deuren met halfronde bovenlichten onder rondbogen op zuiltjes. In de risaliet een groot rondboogvenster met aan weerszijden een achtruits venster. Voor de oostgevel een plat afgedekte aanbouw. In het INTERIEUR is de zaal met toneelpodium uit de bouwtijd, een gepleisterd spiegelgewelf en een schouw bewaard gebleven.

Waardering

Het verenigingsgebouw met bijbehorende interieuronderdelen is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde te weten de oorspronkelijke functie en de Nieuw Historiserende bouwstijl van met name de voorgevel aan het plein.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het pand heeft in hoge mate stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende situering aan het plein bij de St. Bonifatiuskerk en als onderdeel van het kerkelijke complex.

Het pand is in- en uitwendig redelijk gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Vergadering en vereniging

Functie

Verenigingsgebouw

Monumentnummer*: 516117

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 januari 2001
Kadaster deel/nr 82995/182

*Woonplaats** Alphen aan den Rijn
*Gemeente** Alphen aan den Rijn
*Provincie** Zuid-Holland

Locatiennaam Alphen aan den Rijn
Locatieomschrijving

*Kadastrale gemeente** Alphen aan den Rijn
*Sectie** B
*Kadastraal object**
Appartement aanduiding
Grondperceel 10350

Omschrijving**

Omschrijving

Op de begraafplaats staat een BIDKAPELLETJE, dat in 1891 van de oude begraafplaats naar de huidige lokatie is overgebracht, opgetrokken in bruine baksteen met gepleisterde speklagen onder zadeldakje; sieranker in de top. De voorzijde heeft een gedrukte spitsboogvormige opening, ondersteund door natuurstenen zuiltjes en geflankeerd door pilasters; de achterzijde is gesloten. In het kapelletje staat een missiekruis uit 1893.

Waardering

Het bidkapelletje is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde wegens de sobere vormgeving; wegens de historisch-functionele relatie met de begraafplaats; wegens de ensemblewaarde als onderdeel van het complex van de St. Bonifatius.

Hoofdcategorie Religieuze gebouwen
Subcategorie Kapel (F)
Functie Bidkapel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument